

2018 m. balandžio 19 d., ketvirtadienis

P8_TA(2018)0175

Filipinai

2018 m. balandžio 19 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Filipinų (2018/2662(RSP))

(2019/C 390/13)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl padėties Filipinuose, ypač į 2016 m. rugsėjo 15 d. ⁽¹⁾ ir 2017 m. kovo 16 d. ⁽²⁾ rezoliucijas,
- atsižvelgdamas į 2018 m. kovo 16 d. EIVT atstovo spaudai pareiškimą dėl Filipinų ir Tarptautinio baudžiamojo teismo,
- atsižvelgdamas į ES delegacijos ir į Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai atstovo spaudai pareiškimus,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos ir jos valstybių narių ir Filipinų Respublikos pagrindų susitarimą dėl partnerystės ir bendradarbiavimo,
- atsižvelgdamas į 2018 m. sausio 19 d. Komisijos ir Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai bendrą tarnybų darbo dokumentą dėl padėties Filipinuose įvertinimo 2016–2017 m. laikotarpiu pagal ES specialios darnaus vystymosi ir gero valdymo skatinamąją priemonę (BLS+) (SWD(2018)0032),
- atsižvelgdamas į JT vyriausiojo žmogaus teisių komisaro Zeido Ra'ad Al Husseino pareiškimus dėl Filipinų vyriausybės pareiktų kaltinimų, kad JT specialioji pranešėja čiabuvių tautų teisių klausimais ir kiti žmogaus teisių gynėjai dalyvavo teroristinėje veikloje;
- atsižvelgdamas į ASEAN ir ES aukščiausiojo lygio susitikimo 40-ųjų ASEAN ir ES dialogo santykių pradžios metinių paminėjimo progą rezultatus ir į ASEAN ir ES veiksmų planą 2018–2022 m laikotarpiui,
- atsižvelgdamas į 2018 m. vasario 23 d. Europos Parlamento Žmogaus teisių pakomitečio (DROI) pirmininko pareiškimą, kad senatorės L. De Limos įkalinimas nepareiškus jai kaltinimų yra nepriimtinas,
- atsižvelgdamas į diplomatinius Filipinų ir ES (anksčiau vadintos Europos ekonomine bendrija (EEB)) santykius, kurie buvo užmegzti 1964 m. gegužės 12 d. paskiriant Filipinų ambasadorių EEB,
- atsižvelgdamas į Filipinų kaip Pietryčių Azijos valstybių asociacijos (ASEAN) šalies steigėjos statusą,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų vaiko teisių konvenciją,
- atsižvelgdamas į Tarptautinę konvenciją dėl visų asmenų apsaugos nuo priverstinio dingimo,
- atsižvelgdamas į ES gaires dėl žmogaus teisių,
- atsižvelgdamas į Romos statutą,
- atsižvelgdamas į 1948 m. Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją,
- atsižvelgdamas į Tarptautinių pilietinių ir politinių teisių paktą (TPPTP),
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 135 straipsnio 5 dalį ir 123 straipsnio 4 dalį,

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2016)0349.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2017)0088.

2018 m. balandžio 19 d., ketvirtadienis

- A. kadangi Filipinus ir ES sieja ilgalaikiai diplomatiniai, ekonominiai, kultūriniai ir politiniai santykiai; kadangi ratifikuodami Partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimą Filipinai ir Europos Sąjunga patvirtino bendrą išipareigojimą laikytis gero valdymo, demokratijos, teisinės valstybės, žmogaus teisių principų, skatinti socialinius ir ekonominius pokyčius, taiką ir saugumą regione;
- B. kadangi nuo 2016 m. liepos 1 d. per vykdomą kampaniją prieš narkotikus (tarptautinėje arenoje vadinamą prezidento R. Duterte karu su narkotikais) Filipinuose buvo nužudyta apie 12 000 žmonių, tarp jų daug moterų ir vaikų; kadangi prezidentas R. Duterte pažadėjo tęsti savo kampaniją prieš narkotikus iki pat prezidento kadencijos pabaigos 2022 m.; kadangi ES išlieka labai susirūpinusi dėl daugybės nužudymų, siejamų su kova prieš neteisėtus narkotikus Filipinuose;
- C. kadangi Filipinų kilmės JT specialioji pranešėja čiabuvių tautų teisių klausimais Victoria Tauli-Corpuz buvo apkaltinta terorizmu ir kartu su kitais 600 asmenų, įskaitant čiabuvių lyderius ir žmogaus teisių gynėjus, 2018 m. kovo mėn. Filipinų vyriausybės buvo įrašyta į teroristinių organizacijų sąrašą; kadangi JT ekspertams taikomas teisinis imunitetas; kadangi kaltinimai buvo pareikšti po to, kai V. Tauli-Corpuz pasmerkė išpuolius prieš lumadų čiabuvių tautas Mindanao; kadangi V. Tauli-Corpuz atkreipė dėmesį į tai, kad prie čiabuvių, taikiai ginančių savo nuosavybę, priekabiaujama, jie kankinami ir areštuojami;
- D. kadangi senatorė Leila De Lima, žmogaus teisių aktyvistė ir aršiausia Filipinų prezidento R. Duterte karo su narkotikais kritikė, 2016 m. rugsėjo 19 d. buvo atleista iš Senato Teisingumo ir žmogaus teisių komiteto pirmininkės pareigų, o 2017 m. vasario 23 d. suimta; kadangi senatorė L. De Lima vadovavo tyrimui dėl neteisminių egzekucijų Davao prezidento R. Duterte kadencijos miesto mero poste laikotarpiu; kadangi yra rimtų įtarimų, jog praktiškai visi kaltinimai senatori L. M. de Limai yra suklasnoti ir politiškai motyvuoti;
- E. kadangi prieš čiabuvių tautas nukreipti Filipinų valdžios institucijų veiksmai kelia didžiulį susirūpinimą; kadangi gruodžio pabaigoje JT išpėjo dėl masinių žmogaus teisių pažeidimų, nukreiptų prieš lumadų tautas Filipinų Mindanao saloje; kadangi, JT ekspertų vertinimu, nuo 2017 m. spalio mėn. buvo perkelta ne mažiau kaip 2 500 lumadų; kadangi baiminamasi, jog kai kurie iš šių išpuolių grindžiami pagrindo neturinčiais įtarimais, kad lumadai dalyvauja teroristinėse grupuotėse, arba jie vykdomi dėl to, kad šios tautos priešinasi kasybos veiklai jų protėvių žemėse;
- F. kadangi 2000 m. gruodžio 28 d. Filipinai pasirašė Romos statutą ir 2011 m. rugpjūčio 30 d. jį ratifikavo; kadangi Tarptautinio baudžiamojo teismo (TBT) prokuratūra pradėjo preliminarų padėties Filipinuose tyrimą, per kurį nagrinės šalyje bent nuo 2016 m. liepos 1 d. tariamai įvykdytus nusikaltimus Filipinų vyriausybės pradėto karo su narkotikais kontekste;
- G. kadangi 2018 m. kovo 19 d. TBT gavo oficialų JT pranešimą, kad 2018 m. kovo 17 d. Filipinai pateikė raštišką pranešimą dėl pasitraukimo iš Romos statuto;
- H. kadangi Filipinų Atstovų Rūmai 2017 m. kovo 7 d. patvirtino įstatymą, kuriuo grąžinama mirties bausmė; kadangi šis įstatymas dar turi būti patvirtintas Senate prieš jį pasirašant prezidentui ir prieš jam įgyjant įstatymo galią; kadangi prezidentas R. Duterte aktyviai siekė grąžinti mirties bausmę; kadangi mirties bausmės grąžinimas būtų aiškus Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto (TPPTP) Antrojo neprivalomo protokolo, kurį Filipinai pasirašė 2007 m., pažeidimas;
- I. kadangi Filipinai užima 111-ąją vietą iš 180 valstybių „Transparency International“ kasmet skelbiamame korupcijos pasaulyje sąraše;
- J. kadangi erdvės pilietinei visuomenei lieka vis mažiau; kadangi, remiantis pranešimais, žmogaus teisių gynėjams aplinka Filipinuose tampa vis nepalankesnė; kadangi prezidentas R. Duterte padarė pareiškimų, skatinančių policijos išpuolius prieš žmogaus teisių grupes ir gynėjus;
- K. kadangi asmenys, viešai reiškiantys priešišką nuomonę dėl neteisminių egzekucijų, rizikuoja būti neįleisti į Filipinus;

2018 m. balandžio 19 d., ketvirtadienis

- L. kadangi prezidentas R. Duterte padarė ne vieną pasibjaurėtiną moteris žeminantį pareiškimą ir nuolat teigia, kad prievartavimai yra pateisinami, o moteris reikia šaudyti;
- M. kadangi žmogaus teisių gynėjams, žurnalistams ir aktyvistams nuolat grasinama, jie patiria priekabiavimą, bauginimą ir smurtą dėl to, kad siekia atskleisti įtarimus dėl be teismo sprendimo vykdomų egzekucijų ir kitų žmogaus teisių pažeidimų Filipinuose; kadangi LGTBI bendruomenė nuolat patiria priekabiavimą;
- N. kadangi Filipinai naudoja Europos Sąjungos bendrųjų muitų tarifų lengvatų sistema (BLS+);
- O. kadangi ES ir Filipinų partnerystės ir bendradarbiavimo susitarime raginama įsteigti žmogaus teisių darbo grupę ir tokiu būdu pradėti prasmingą dialogą žmogaus teisių klausimais;
1. ragina Filipinų vyriausybę nedelsiant nutraukti neteismines egzekucijas, vykdomas prisidengiant „karo su narkotikais“ pretekstu; griežtai smerkia tai, kad vykdamas kovos su narkotikais kampaniją ginkluotosios pajėgos ir tvarkdaryų grupės įvykdė daugybę neteisminių egzekucijų; reiškia užuojautą aukų šeimoms; reiškia didelį susirūpinimą dėl daugelio patikimų pranešimų apie Filipinų policijos pajėgų vykdomą įkalčių klastojimą siekiant pateisinti neteismines egzekucijas, taip pat dėl to, kad aukomis dažniausiai tampa neturtingi miestiečiai;
2. atkreipia dėmesį į vyriausybės neseniai priimtas iniciatyvas, kuriomis siekiama užtikrinti vienesnę ir labiau integruotą požiūrį į kovos su narkotikais pastangas, grindžiamą vykdymu, teisingumu, gynimu ir reabilitacija bei integracija; palankiai vertina 2017 m. rugsėjo 25 d. Filipinų Senato pateiktą rezoliuciją Nr. 516, kuria valdžios institucijos raginamos imtis būtinų veiksmų, kad būtų sustabdyti žudymai, ypač vaikų; ragina vyriausybę teikti prioritetą kovai su prekybos narkotikais tinklais ir „narkotikų baronais“, o ne gaudyti smulkius narkotikų vartotojus; pabrėžia, kad Filipinų valdžios institucijos privalo toliau kovoti su nelegaliais narkotikais, daugiausia dėmesio skirdamos visuomenės sveikatai ir visapusiškai laikydamosi tinkamo proceso, vadovaujantis nacionaline ir tarptautine teise; ragina vyriausybę patvirtinti konkrečią nesmurtinę politiką;
3. ragina valdžios institucijas visapusiškai bendradarbiauti taikant JT specialiąsias procedūras; ragina Filipinų valdžios institucijas nedelsiant imtis nešališkų ir prasmingų šių neteisminių egzekucijų tyrimų ir patraukti nusikalstamą veiką įvykdžiusius asmenis baudžiamojon atsakomybėn bei siekti teisingumo; ragina ES ir visas valstybes nares remti Jungtinių Tautų vadovaujamą tyrimą dėl žudynių Filipinuose ir, kad už juos atsakingi asmenys būtų patraukti atsakomybėn;
4. dar kartą ragina Filipinų valdžios institucijas išlaisvinti senatorę Leilą De Lima ir tuo pačiu metu kol ji yra sulaikyta užtikrinti tinkamas saugumo ir sanitarijos sąlygas; taip pat dar kartą pakartoja savo raginimą valdžios institucijoms užtikrinti teisingą bylos nagrinėjimą ir panaikinti visus senatoriui taikomus politika pagrįstus kaltinimus; ragina ES ir toliu atidžiai stebėti bylos prieš senatorę L. De Limą raidą;
5. ragina Filipinų valdžios institucijas išbraukti žmogaus teisių gynėjus iš teroristų sąrašo, panaikinti visus jiems pareikštus kaltinimus ir leisti jiems ramiai vykdyti savo veiklą; primena Filipinų valdžios institucijoms, kad Victoriai Tauli-Corpus galioja imuniteto privilegija pagal 1946 m. konvenciją dėl privilegijų ir imunitetų;
6. palankiai vertina TBT iniciatyvą tirti įtarimus dėl nusikaltimų žmoniškumui vykdamas nužudymus „karo su narkotikais“ kontekste; ragina Filipinų vyriausybę visapusiškai bendradarbiauti su Tarptautinio baudžiamojo teismo prokuratūros tarnyba atliekant preliminarų tyrimą Filipinų klausimu; labai apgailestauja dėl Filipinų vyriausybės sprendimo pradėti savo pasitraukimą iš Romos statuto; ragina vyriausybę pakeisti šį sprendimą;
7. dar kartą išreiškia savo didelį susirūpinimą dėl Atstovų rūmų sprendimo grąžinti mirties bausmę; dar kartą ragina Filipinų valdžios institucijas nedelsiant sustabdyti visas su mirties bausmės grąžinimu susijusias procedūras; primena, kad ES laiko mirties bausmę žiauria ir nehumaniška bausme, kuri neatgraso nuo nusikalstamo elgesio; ragina Filipinų vyriausybę nebemažinti baudžiamosios atsakomybės amžiaus;
8. yra susirūpinęs dėl vis augančios korupcijos, vadovaujant dabartinei Filipinų administracijai; ragina Filipinų valdžios institucijas veiksmingiau kovoti su korupcija; pabrėžia, kad šiuo atžvilgiu svarbu laikytis pagrindinių demokratijos ir teisinės valstybės principų;
9. smerkia visus grąsinimus, priekabiavimą, bauginimą ir smurtą prieš tuos, kurie siekia atskleisti įtarimus dėl be teismo vykdomas egzekucijas ir kitus žmogaus teisių pažeidimus Filipinuose, įskaitant žmogaus teisių gynėjus, žurnalistus ir aktyvistus; ragina Filipinų Vyriausybę užtikrinti, kad žmogaus teisių gynėjai, žurnalistai ir aktyvistai galėtų atlikti savo darbą palankioje aplinkoje ir nesibaikindami represijų;

2018 m. balandžio 19 d., ketvirtadienis

10. ragina Filipinus sustabdyti draudimą atvykti į šalį asmenims, kurie laikomi Prezidento R. Duterte politikos kritikais;
11. ragina Filipinus laikytis savo įsipareigojimų pagal tarptautinę teisę – apsaugoti čiabuvių žmogaus teises, be kita ko, vykstant ginkluotiems konfliktams;
12. smerkia visų formų smurtą prieš moteris ir primena, kad toks smurtas yra šiurkštus moterų ir mergaičių žmogaus teisių ir orumo pažeidimas; griežtai smerkia Prezidento R. Duterte žeminančius ir neapykantos pilnus pareiškimus moterų kovotojų atžvilgiu; Primena Prezidentui, kad skatinimas taikyti seksualinį smurtą ginkluotų konfliktų metu yra tarptautinės humanitarinės teisės pažeidimas; ragina Prezidentą pagarbiai elgtis su moterimis ir susilaikyti nuo smurto prieš moteris skatinimo;
13. ragina ES ir jos valstybes nares apsvastyti galimybę pareikalauti Filipinų Respubliką pašalinti iš Jungtinių Tautų žmogaus teisių tarybos dar iki pasibaigiant jos kadencijai 2018 m. pabaigoje;
14. primena Filipinų valdžios institucijoms apie jų įsipareigojimus pagal tarptautinę teisę, bendrųjų muitų tarifų lengvatų sistemą ir pagal partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimą, visų pirma žmogaus teisių atžvilgiu ir dėl įsipareigojimų nevykdymo pasekmių; pabrėžia, kad pažanga, padaryta įgyvendinant BLS + konvencijas, yra pakankamai teigiama, tačiau didelį susirūpinimą kelia žmogaus teisių pažeidimai, susiję su kova prieš narkotikus; atsižvelgdamas į tai, primena savo 2017 m. kovo 16 d. rezoliuciją dėl Filipinų ir ragina Komisiją ir Europos išorės veiksmų tarnybą pasinaudoti visomis turimomis priemonėmis, įskaitant partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimą, siekiant įtikinti Filipinus nutraukti neteisminės egzekucijos, susijusias su kampanija prieš narkotikus, ir, nesant realios pažangos, pradėti procesinius veiksmus, dėl kurių gali tekti laikinai panaikinti BLS + prekybos lengvatas; primygtinai ragina ES panaudoti visas turimas priemones, siekiant padėti Filipinų vyriausybei laikytis priimtų tarptautinių žmogaus teisių įsipareigojimų;
15. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Filipinų Prezidentui, vyriausybei ir parlamentui, Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, Tarybai, Komisijai, valstybių narių parlamentams ir vyriausybėms, Jungtinių Tautų vyriausiajam žmogaus teisių komisarui ir ASEAN valstybių narių vyriausybėms.